

KIADÓ HIVATAL:
zikes Antalkönyvnyom-
dája, hova az előfizetés
pénzek, hirdetések és
minden a kiadóhivatalt
érdeklő közlemények
küldendők.

Nyitási díj: egy
sor közlési díja 10 kr.
Hirdetések jutányos
áron vétetnek fel.

SZARVASI LAPOK

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER, VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR

Egész évre 5 ft. —

Félévre 2 ft 50 kr

Negyedévre 1 ft 25 kr

SZERKESZTŐSÉG.

Beliczey-ut, 15. szám

hova a lap szerelmi ré-

sztét illető közlemények

küldendők.

Kéziratok nem

adatok visszak

Iparunk fejlesztése.

I.

(D.) Minden kultúra felé törekvő népek kötelessége az ipart ápolni, előmozdítani, mert csak úgy lesz gazdasági szervezete önmagában lehetőleg befejezett teljes. Nem szükséges arra utalni, hogy jó részben csak az ipar nyújt tért az emberi munka tökéletesebb értékesítésére és hogy ezáltal az majdnem az értékeknek, a javaknak, a gazdagodásnak új forrását nyitja meg előttünk, hogy a természet kincseit is jobban, megfelelőbben tanítja felhasználni, hogy ad értéket a föld számos termékének, hogy az emberek életmódját tökélyesíti, nemesíti, képességeinket fejleszti. Az ipar utat nyit a népesség szaporodásának, függetlenné tesz az időjárás szeszélyeitől szer-
vessé teszi az egész gazdasági processust és a javak forgalmát, tökélyesíti és emeli a mezőgazdaságot, mert jó eszközöket ad neki, biztos piacot, erősíti a népek függetlenségét és öntudatát, holott a kizárólag mezőgazdasággal foglalkozó népek többnyire alárendelt, gyarmati viszonyba jutnak ily magasabb fejlettségű iparállamokkal szemben.

Mi azért nem kívánjuk hazánkban az ipart fejleszteni, mint hajdan tették, hogy sok pénz jöjjön az országba; sem azért tulajdonképpen, hogy gazdasági rendszerünk természetes fejlődést vegyen, mert az újabb idők kivételével, erre sem törekedtünk, de kívánunk kell az ipar fejlődését, mert a szükség kényszerít bennünket arra, mert nagy fogyasztásunkkal szemben termelési képességünk csökken és más mód nincs, mint vagy többet termelni, vagy adóságunk terhe alatt összerokadva lemondani arról, hogy a nép fogyasztása, mely még igen gyenge, fejlődjék és vá-

lasztani kell a sorvadás és a küzdelem között.

Mindamellett sajnos constatálható, hogy iparunk nem halad elég mérvben előre, sőt némely ágban pláne visszaesés tapasztalható! . . .

Statistikai adatok szerint a hatvanas évek eleje a magyar szövőipart még egész más helyzetben találta, mint a milyenben az mai nap van, mikor ugyanis ilyen ipar létezéséről nálunk már alig lehet szó, miután annak csak gyér nyomaival találkozunk. . . A vászonkészítés akkoriban még virágzott az ország több részeiben, ma alig. Pamutszövetek különösen Erdélyben készültek és olcsó ruhane-műekre használtattak fel. Ma is készít szövő fonálból még a pór nép pamutszöveteket, mely jelentékeny mennyiségben fogyasztatik, de csak is saját használatára, hagyományos mustrák szerint s a legkezdetelegesebb eszközökkel. Az aránylag bámulatra méltó eredmény eléggé mutatja, hogy mit lehetne elérni csekély gyá-molítás mellett, annyival inkább mivel e cik-kek nagy mennyiségben fogyasztatnak Ausz-triában s más helyt is és a divattól nem függnek.

A posztó gyártás Felső-Magyarországban és Erdélyben a szászok közt virágzott. Ez utóbbi helyen különösen igen jó katonaposztó készült, mely részben a hadseregnek is használtatott, de leginkább a Dunavidéki fejedelemségekbe szállították. A hetvenes évek végefelé azonban ezen iparág is leha-nyatott! . . .

Midőn mi a magyar ipar fokozatos fejlődésének hiányát tárjuk fel, korántsem akarunk ezzel általánosán kedvezőtlen ítéletet mondani újabb közgazdasági fejlődésünkről.

Mi sem volna helytelenebb ily álláspontnál. A magyar mezőgazdaság, a kereskedelem, a hitel, a közlekedés az utolsó 25 év óta oly haladást tett, mely az ország gazdasági szervez-tét előre nem sejtett módon és mértékben tökélyesítette s a termelést roppant mérvben fokozta, mint ezt a legegyszerűbb statistikai összehasonlítások mutatják. És nem mondhat-ni, hogy ez nem elég érdek, hogy egy nemzet figyelmét ily korszakon át majdnem kizárólag igénybe vehesse. Azért semmi sem fekszik tá-
volabb tőlünk, mint vádolni. Csak azon tényre óhajtunk ez alkalommal utalni, hogy ezen ha-ladásban az ipar nem tartott lépést a nemzet egyéb nagy érdekeivel, sőt módfelett elsorvadt és hogy itt az idő ennek érdekében mindent megtenni, a mi tőlünk kitelik. Különösen azt hangsúlyozzuk, hogy a hazai iparcikkeket ne vessük meg. És ezért — sok egyebet mellöz-ve ezúttal a mit kívánunk az, hogy az állam és törvényhatóságok szükségleteik beszerzésé-nél nagyon kényszerítő okok nélkül idegen gyárakhoz, idegen iparosokhoz ne forduljanak hanem hazai üzletekben keressenek arra fe-dezetet, sőt ha lehet hosszabb időre biztosít-sák a vételt.

A verseny gátolni fogja, hogy a kormány áldozatokat hozzon és a nyilvánosság is elég remedium, hogy visszaélések el ne harapód-zanak. — Ha áldozni tudunk az egyházi fes-tészet, a szobrászat és művészet érdekében általában, akkor kell, hogy áldozatot hozha-sunk ily fontos ügy érdekében, a melyről itt szó van. Tudunkkal Anglia azon ország, melyben szabály, hogy a kormány bizonyos szállításokból a külföldet egészen kizárja, de különben is mindig hazai ajánlatoknak elsőbb-séget ad addig, míg a különbség 10%-nál

TÁRCZA.

Vasut megnyitás Kondoroson.

— A „Szarvasi Lapok” eredeti tárczája. —

Nagy volt az elkeseredés Kondoroson a fölött, hogy az új vasut megnyitásáról a falu nem kapot értesítést.

No megállj! majd jöttök a 20,000 ftért, a mit megszavaztunk. Ezt mormogta Csukó Péter esküdt uram.

Hanem hát nem a falu szegyelte ezt a dolgot először. Azokat az előkelő jó urakat, kik a vasutat kipróbálták és átvették nem várta egy lélek se a kondorosi ékes peronon. Csak úgy jött be az első vonat velők — kiket bizony édes örömmel kívántunk fogadni mint mikor látogatába megy valaki olyanhoz, a ki nincs otthon. Nekünk még egy vizitkártyánk sem maradt a látogatás emlékeül. Pedig az élénk vonatfűtytyre sokan kivonultunk az állomáshoz, de akkor már vendégeink Szörhalom felé robogtak.

Hárman még is kijutottak volt nagy nehezen lóhalálában, mikor még ott volt az előkelő társaság.

— Nos hát mi az? Kondoros így ünnepli a vasutmegnyitást?!

— Nem tudunk mi a megnyitásról semmit — méltás uram; csak azt tudjuk, hogy két hónapja nyitogatják, de hiába, megcsontosodott így bennünk a kételkedés.

— No de azt csak tudták talán hogy ma lesz valami?

Tudni-tudtuk — hogy ne, már tegnap is tudtuk, hogy ma hétfő lesz utána meg kedd.

— De a megnyitási ünnepélyről?

— Azt is reméltük, hogy egyszer csak meglesz. Sőt egy kissé készültünk is a nevezetes napra, mert nagy dolog az, ha egy község vasutat kap; de akkora orrot még nem sikerült kapnia előjáróságunknak, hogy a megnyitási időt megszabolhatta volna.

— Én küldtem meghívót? mondja az egyik úr, hogy van az?

— Óh igen, jött ide bíró uramhoz egy kártya melyen kedden délután öt órára hívják Mezőhegyesre társasabédre?

— No lám . . .

— Csakhogy az nem volt oda írva: gyalog menjen e vagy repüljön. Azután meg mi falusiak délben ebédeltünk s öt órakor már . . .

— Nos mit már?

— Akkor már tarokozunk egy kicsit vacsora előtt.

Körülbelül ilyen párbeszéd volt egy idegen és egy kondorosi bennszülött úr között.

Sebtében történt az egész s mi többien már csak úgy hallottuk amint elmondták, hogy itt volt.

Akár hogy volt nem jó volt az, hogy ilyen örömnek méltó megünnepléséből kifelednek egy derék falut, mely annak idején huszezer forintig lelkesült. Pedig már akkor is biztattuk magunkat, hogy majd lesz „banket” ha egyszer elsül ez a vasút.

Annyszer mondott csütörtököt a tervezgetett

megnyitás, hogy nem csoda, ha végre ez is váratlanul jött.

Hisz Bordás Márton azt híresztelte, hogy ez a vasut meg nem indul ebben az ezteendőben, mert hogy nem az lett a követ (vagy szerinte „kevek”) a kit „akartunk”, hanem a kire „szavaztunk”.

De hát az ő híresztelése is csak azt jelenti, hogy bizony jó ideje egyébről sem volt szó, csak a kész vasutról, melyen végre is csak gyalog muszáj járn.

Most már nem tudjuk sikerült e a megnyitás, vagy nem? Annyi bizonyos, hogy ezen itt elmondottak írásakor még nyakunkon vannak a vasutnak kilátásba helyezett megnyitását váró vendégeink s vigasztalnak bennünket erősen, hogy a mi késik — nem múlik.

A kollégám, kinél két ócska vendég ragadt a nehéz közlekedés következtében, lemondással sóhajtott ez előtt pár nappal a mint az ablakon át kinézett a sötét időbe.

— A vasut megnyitásból semmi sem lesz ilyen esős időben.

Mire a díványon heverő egyik vendége sietett megnyugtanni őt.

— Az nem akadály. Megnyitják azt annak idején ha zsidógyerek esik is.

Sűrűn járogattunk az rokonszenves állomási előjárónk nyakára kinek naplójában az utóbbi néhány hét aranyos betűkkel lehet bejegyezve, mert az ismerkedésen kívül egyéb dolga nem volt.

Ő is csak annyit tudott s ezt még ma is állítja, hogy majd csak megnyilik ez a vasut, mert az annak a regulája.

nem magasabb, a mely többletet azért fizeti szívesen, hogy esetleg külföldi bíróság előtt ne kelljen periekedni.

A másik kívánságunkiparos czikkeink piacainak biztosítása és bővítése érdekében az, hogy minden megtéssék, hogy versenyképes cikkünk a *külföldön* — és itt különösen a keleti és délkeleti szomszédainkra gondolunk — nagyobb mértékben keljenek. Még erős ipar számára is kívánatos, sőt szükséges, hogy oly vidékkel lépjen összeköttetésbe, melyek az ipar szempontjából alacsonyabb fokon állanak, de kétszerte szükséges az még csak fejlődő ipar mellett.

Nem helyes, ha ily államokkal szemben és ez Magyarország iránt is történik — azt mondják, hogy első sorban saját piacát szerezzék meg magának. Nem áll az első, mert az ily államban, a hol már magasabb kultúrával az iparnak is hajnala virrad, a lakosság inkább vágyódik már az előre haladottabb iparos államok jobb és izlesebb gyártmányai után. De azért ugyanezen ország ipara teljesen képes kevésbé művelt népek igényeinek megfelelni. Innen van, hogy majdnem minden iparos állam az első korszakban saját ellátására az idegen piacokat keresi föl, de egyuttal már saját gyártmányait küldi kevésbé művelt népek piacára.

A rágalom.

Olvastam a régi pogány rómaiak erkölcsi szokásait, viselt dolgait, törvényeiket s a többek közt egy büntető pont ébresztette fel figyelmemet, melyet az ó-kor nagy hatalmú népe a rágalmazóra alkalmazott. A rómaiak ugyanis a rágalmat súlyos véteknek minősítették, s igen szigorúan büntették a rágalmazót. A büntetés abból állott, hogy a rágalmazónak homlokára egy nagy „C” betűt sütöttek, mely által jelezték, hogy ez egy „calumniátor” vagyis nyelvünkön rágalmazó, kitől óvakodni minden becsületes embernek kötelessége volt.

Ha már e pogány nép ily csufosan büntette a társadalmi élet rossz lelkű fajzatit, min-

Akkor is benn voltunk nála valamennyien, mikor azt az első fellebogozott vonatot kellett volna üdvözölnünk és erősen vallattuk a derék férfit.

— Kik voltak a vonaton? Hányan voltak? Ebédtek-e valahol? no mert mi éppen a fekete kávé után vagyunk.

O megfelelt, a mint tudott mindenre s megnyugtatót bennünket az utolsó kérdést illetően is mondván hogy ezen a díszes vonaton szakács is utazott, meg pincér is vagy kettő, miből következtetni lehet, hogy ez a vonat nem árvaországba jött Kondorosra.

No erre már mi nyeltünk egyet-egyed, mert, hogy ebéd után voltunk.

Azután alaposan meghánytuk vetettük a dolgot és igyekeztünk vigasztalódni, ha már nem vigadhatunk.

— Mikor is lesz nálunk valami ünnepély a vasút ügyében? ez volt a legáltalánosabb kérdés.

— Már megvolt hirdetve az újságban is még a nyáron, hogy ha majd az első vonat beérkezik, mondja Bergely szomszéd.

— „Annak már lútték” feleli a mi kedves biránk; de most már halasszuk csak akkorára, mikor a huszezer forintot lefizettük. Addig pedig gondolkozunk arról, hogy hová fejlesszük ezt a mi külön vasutunkat: Gyomára vagy Békés-Földvára?

— Ugy van! helyes! Ezt az eszmét jó lesz egy társas vacsorán megvitatni.

— Ha a dolog végén nem ihatunk, igyunk az elején.

Igy hát megmarad a reménység, hogy Kondoros fog még mulatni a vasút dolgában.

BOLYGÓ.

den esetre tisztában volt azzal, hogy a rágalmazó nem érdemes arra, hogy a tisztességes társadalmi életnek tagja legyen, mert azt csak mételeyezné, rontaná s végül alapostól együtt felforgatná.

Mai időben szintén gondoskodik a törvényhozás a rágalom büntetéséről, csak hogy a mostani rágalom modern névbe (pletyka) burkolózva nem üldöztetik úgy, mint azt veszedelmes természetű megkivánná.

Azt hiszem, ez irányban a törvény is csak a női nemre tekint, s nem akar a sok trics-tracsából komoly dolgot csinálni, mert tudja azt, hogy akkor folyton ezzel foglalkozhatna a bíróság egész kara.

Én is meghajlok a női nem e gyengesége előtt s osztom a törvényhozás elnézésében, de nem engedhetem el e rút bűn üldözését akkor, midőn lovagiasságra hivatott férfiakról van szó.

Ne szóljunk tehát a gyengéd női nemről, hisz szegényeknek úgy is elég nehéz osztály rész jutott a teremtsénel s nézzük el, ha hébe-korba hol ezt-hol amazt jól megszapulják; de ne így bánjunk azon férfiakkal, a kik a gyávaaságnak e nemtelen fegyverét forgatják plane rendesen női társaságokban is.

Ilyen madár faj pedig fészkel a kis városi társadalmi életben is, s mondhatni beforja magát sok helyre csak azért, hogy átkos szenvedélyének egyik-másik család keblében alkalmas eszközt szerezzon s ez eszközzel mások előtt a félrevezetett családnak vagy egyénnek megvetést, gyűlöletet, lenézést szerezzon.

Valóban nagyon különös az, hogy az emberek ha anyagi tolvajlást vesznek észre, tömegesen üldözik a tettest; míg a becsület zsványai szabadon, szemök láttára, fülük hallatára követik el a merényletet a nélkül, hogy ezért legalább szemrehányást kapnának, vagy a más becsületén rágódó ember beszéde elől elfordulnának.

Oh! ez a mai kárörvendő és irigység korszakában nem létezik; sőt az e fajta gyáva vitézek kebelben melengettettek, mint az elgyengült kigyó, a mely ápolóját jótétemény fejében halálosan megharapta akkor, midőn már szabadulásra kívánczolt.

Nézzük a gyáva szájhóst, a ki bűnös érzetének tudatában nem mer a nyilvánosság elé állani, hanem orozva gyilkol, becsületben gázol, nemes jellemeket kisebbit csak azért, hogy szomszédot-szomszédal, — barátot-baráttal, fellebvalót-alattvalóval meggyűlöltessen és elidegenítsen.

Hány eset fordul elő a mindennapi életben, hogy az ilyen rágalmazó miatt boldogtalanság, elkeseredés s néha öngyilkosság is történik.

Hányszor hül ki a rágalom miatt a szeretet melege azok szívéből, kiket a házasság rövid idő alatt boldog életre vezetett volna.

De nem is foghatom fel, hogy különösen a nő miképp szerethet egy pletykáló tértit akkor, midőn az más becsületével akarja szépíteni az ő ocsmányosságát? Csudálni kell azt is, hogy egy tiszta családi szentélybe, egy őszinte baráti kebelbe miképp lehet beavatni egy ravasz hízelt, a ki mihelyt alkalmat talált, agyon gyalázza a jóhírnevet, bepiszkolja a becsületet.

Itt Szarvason sem egyszer zavarta meg a külömben békés társadalmi élet egyensúlyát a rágalom, vagyis a pletyka és akkor természetesen lazábbá vált a társadalmi összetartás, mert a társadalmi tagok visszavonultak.

Hogy pedig ezt ezután kikerülhessük, irtuk, üzzük, kergessük különösen a pletykáló

férfiakat s megfogjuk látni, hogy annyi idegenség, gyűlölet, visszavonulás nem uralkodik társadalmi életünk keblében.

Ujdonságok.

— **A főgymnasium államsegélye.** Budapestről értesítenek bennünket, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter kiküldötte a napokban fog városunkba érkezni, hogy a főgymnasium megbízottjaival a végleges államsegélyre vonatkozó szerződés megkötése tárgyában értekezzenek.

— **Téli esték.** Békésmegye és környékének hasonló rangú községeiben alig találunk élénk és társas összejöveteleket jobban kedvelő áldozatkész közönséget mint városunk intelligentiája Itt úgy a nők, mint a férfiak elkövetnek minden lehetőt a jótékony célú szórakozások létrehozására, különösen most, mikor a hosszú téli esték beköszönének. Tegnap nyílt meg a kaszinói társas estély, nehányszor kedélyes szórakozást nyújtott a fillér estély, melyek mind a szarvasi úri közönségnek társadalmi tömörülését célozzák, csak az a fő, hogy pártolásban is részesítsenek.

— **Lapunk felelős szerkesztője** Deutsch Arthúr városi mérnök betegségéből felüldült, hivatalos toendőit valószínűleg már holnaptól kezdve teljesíteni fogja.

— **Kaszinói estély.** Az első kaszinói estély tegnap tartotta meg a dalárda közreműködésével. Az estélyről lapunk jövő számában fogunk referálni.

— **Jegyző választás.** Folyó hó 29-én lesz választás utján az Ócsúdi adóügyi jegyző állás betöltve.

— **Járdánk.** Felhívjuk az illetékes hatóság figyelmét arra, hogy az őszi esőzések beálltával gyalog járdáinkon a közlekedés majdnem lehetetlen, különösen a Beliczey úton isten kísértés a járás, mert léptenyomon kátyuba botlik a járó-kelű közönség. Ezen nagy forgalmu utczán igen kívánatos volna, ha az előjáróság a járda tisztántartására több gondot fordítana.

— **Szabályrendelet jóváhagyás.** A kereskedelmi miniszter, a hetivásárokon idegen iparosok által való áruhátra vonatkozó megyei szabályrendeletet jóváhagyta.

A vármegye téli rendkívüli közgyűlése december hó 11-ikére van kitűzve. Ezen a közgyűlésen választatnak meg a közigazgatási bizottságból kilépő tagok is. Az állandó választmány közgyűlést megelőző tanácskozását még e hó folyamán tartja. A közigazgatási bizottság jövő havi rendes ülése a közgyűlést megelőzőleg két nappal, vagyis december 9-én lesz.

— **Időjárásunk** — sajnos — állandóan megtartja ködös, esős jellegét. A lofolyt héten volt ugyan néhány száraz napunk, de esőtörtökön reggel újra beköszöntött az eső, s kevés megszakítással zuhogott két egész napon keresztül. Utainkon feneketlen sár van, a kocsiközlekedés maholnap lehetetlenné válik. A pénteki heti piacon is érezhető volt az idő viszontagsága a mennyiben vidékiek harmadrészen sem voltak annyian, mint őszi hetipiazaikon szoktak lenni.

— **Elmaradt telepítés.** A kormány — tudvalevőleg — Bácsbodrogmegyébe orosházi evangélikusokat akart telepíteni, 182 orosházi jelentkezett, a kik el akarták hagyni Orosházát s Bácsbodrogmegyébe akartak letelepülni. — Most a miniszter arról értesítette az illetékes hatóságot, hogy Bácsbodrogmegyébe nem orosházi s nem evangélikus, hanem római katolikus népet akar telepíteni, de azért nem ejti el azt a tervet, hogy orosháziakat is telepítsen máshova. Intézkedni fog, hogy az orosháziak is mihamarabb kitelepíttessenek. Az orosháziak sokan eladták ingatlanukat s várták a felhívást, hogy menjenek új otthonukba s most semmi sem lesz az egészből.

— **Éjjeli garázdalkozók.** Mult napok egyik éjjelén utczai suhancok, rombolási dühtől elkapatva, templomok, magánházak, utczai lámpák ablakainak beverését vették tervbe, melyet gyalázatos módon végre is hajtottak. Mint halljuk, a Morgó utczában pallókat és hidakat hánytak s ezt az elvetemült suhancok, kiknek üldözését rendőrségünk figyelmébe ajánljuk annyival is inkább, mivel ezektől a lakásán sem lehet biztonságban az ember.

— **Menetrend.** A békés-csanádi helyiérdekű vasut menetrendje a következő: Szarvasról indul: reggel 4 óra 10 perc, délután 1 óra 43 perczkor. Érkezik: reggel 8 óra 59 perc, délután 1 óra 42 perczkor. A szarvas-mező-turi menetrend a régi.

— **Vasút bejárás.** A békés-csanádi helyiérdekű vasut műtan-rendőri bejárása folyó hó 20-án ejtetett meg. A kormány részéről Melezer Lajos ministeri osztálytanácsos a vármegye részéről Tallián Béla főispán és Haviár Lajos kir. mérnök vettek részt. A vonatérkezőbizottságot Dancs Béla városi főjegyző „lendületes beszéddel fogadta.

Irodalom.

K o s s u t h I r a t a i n a k előfizetői közt számosan téves felfogásban vannak az előfizetési feltételekre nézve. Azok ugyanis kik 3 firta előfizetek, nem tudják annak magyarázatát, hogy miért kell a most megjelent negyedik kötet átvételekor újból 3 firtot fizetni. A lelkes előfizetők és gyűjtőknek szolgáljon magyarázatul, hogy az előfizetés nemcsak a IV. hanem mindhárom újabb, tehát a IV. V. és VI. kötetre szól. Ezen három kötet előfizetési ára együttesen 12 forint. Ezen előfizetési összeg négy egyenlő (3 forintos) részletben törlesztetik. Három forintot fizettek előre, és ugyancsak három-három forintot fizetnek a negyedik, később majd az ötödik és hatodik kötet átvételénél. Így kerül össze n é g y három forintos részletben a nagy hazafi újabb munkájának előfizetési ára.

A z A t h e n a e u m Képes Irodalomtörténetéből (szerk. Beöthy Zsolt) megjelent a 13-ik füzet. Ebben Rupp Kornél értekezik Gyöngyösi Istvánról, a múlt századok legnépszerűbb elbeszélő költőjéről, részletesen foglalkozik életével s munkáival, kimutatván azt az eddig kevésbé méltott hatást, melyet Ovidius gyakorolt Gyöngyösire. A cikk másik része Listius Lászlóval a Magyar Mars írójával foglalkozik. A füzet második cikkében Négyesy László a XVII. századi széppróza és színészet cím alatt a kor mulattató olvasmányait: Fortunatus és Szép Magyelona cz. kedvelt népkönyveket ismerteti majd részletesebben méltatja Haller János Hármás Historiáját és Rozsuyai Dávid Horologium Turcium-át. Aztán áttér a század régi színészetére, ismertetve Felvinci György erdélyi színigazgató törekvéseit s végül két Comico-tragoedia cz. színművet, melyek egyike énekesjáték másika moralitás. A harmadik cikkben Badics Ferenc, a válat szerkesztője. A kuruczvilág költészete cím alatt Thököly és Rákóczi kori közállapotokat kezdi ismertetni, jellemző vonásokkal méltatván az udvar és a hazafiak ellentétes érdekeit és törekvéseit. A füzethez külön műmellékletül van csatolva: Felvinci György szabadalom-levelének hasomása és Gyöngyösi Murányi Venus-ának ezimlapja. A szövegben is nagyérdemű illusztrációkat találunk, minők Wesselényi Ferenc arcképe, a bevehetetlennek tartott Murányi vára Zsinyi Ilona, Lónyai Anna és Haller János aláírásai, Kemény János tatár rabságból irt levelének hasonmása. Haller Hármás Historiájának díszes czimképe az Árvavárai kivégzések s egyik záróképül: a Rákóczi-biblia táblájának ezimeres díszítménye. A Képes Irodalom történet két heti füzetekben jelenik meg s füzetenkint 40 kr-ért minden könykereskedésben megrendelhető.

C S A R N O K.

N e v e m S z a b ó .*)

— Humoros beszélyke. — Irta: Mártonffy Imre. —

Ki halaha butorozott szobát keresett Budapesten, könnyen meg fogja érteni Szabó József örömét, midőn egy heti lóvás-futás és nem kevesebb mint hetvenöt szoba megtekintése után, végre talált alkalmasat és aránylag olcsót.

Szabó barátom annyival inkább örvendett, mert mostanság a szállás fogadással mindannyiszor csizmadit fogott.

Ha biztosították arról, hogy oly csendes és nyugodt lakása még sehohol se volt, bizonyos lehetett abban, hogy éjjel legalább is négy-öt gyermek fog ordítani, vagy pedig a szállásadó hitvespár dulakodik a szomszéd szobában.

Mihelyt azt ígérték neki, hogy elkülvitve és háborítlanul fog lakni, úgy esküit tehetett volna arra, hogy naponkint legalább is husz-harmincz ember megáll ajtaja előtt, ezt mondván: „Bocsánat, Szabó ur!”

Egy szállást csak azért fogadott, mert a szoba fekvése oly „rendkívüli egészséges”, de nemsokára azt a meglepő észrevétel kelle tennie, hogy szállásadója a délnék fekvő szobát távollétében ruhászártásra használta; szóval Szabó barátom a hónapos bér lakók közt a legszerencsétlenebb volt, azért lett öröme oly rendkívüli, mikor végre tisztességes embereknél, szépen butorozott szobát kapott, mert hát a szállásadó finom műveltségű, arisztokratikus külsejű nő volt, kit nyugdíjazott államtitkár férje után „méltóságos asszonynak” czimezték.

*) Mutatvány szerzőnek karácsonyra megjelent „Elbeszélések” címűkötetéből. Ára 1 frt, tanítóknak felcserél. Kapható Ujpesten.

— No, gondolta magában, itt alkalmasint tovább maradsz egy hónapnál.

Mert hát Szabó barátom valóságos naptári rendeltetl és jobb ügyre méltó pontossággal minden hónapban lakást változtatott és ellenkezőleg a közönséges emberekkel, idejét nem január, február, márczius stb. hanem lakásai szerint számította, mint magyar-utca 10., kalap-utca 4., rozsa-tér 2., bérkocsis-utca 41. sz. stb.

Ha nem vezetett volna pontos jegyzéket változó lakozásairól, igen gyakran képtelen lett volna arra, hogy megtudja, hol lakik.

Ne higgyék azonban, hogy Szabó barátom tán házárts ember volt. Nem! Csupán a balsors üldözte. Ő volt a legszerencsétlenebb valamennyi hónapos bérlő közt.

Állása szerint könyvvívó volt egy selyem és bársony nagykereskedésben.

A könyvelt és könyvelendő árukkal érintkezése által jelleme oly lágy lett, mint a bársony és oly sima, mint a selyem.

Alig hinné az ember, hogy a tárgyak, melyekkel éveken át foglalkozunk, bizonyos jelleget adnak nekünk.

A jogász ép oly feszes lesz, mint peresomói: a tudós poros és száraz, mint régi könyvei: a vaj- és cukorkereskedő szinte olvad az édességtől és ő maga a megtestesült édesség. És ezt majdnem minden foglalkozásra ki lehet terjeszteni.

Szabó tehát olyan volt, mint a bársony és simasága még soha se ment nála annyira, mint midőn kérte a „méltóságos asszonyt”, hogy a szobát még ma készítse el számára.

Abbeli örömben, hogy ily „finom” családnál lakhatik, megelégedett minden apró intézkedésekről, melyek a szobabérlésnél szokásban vannak, u. m. takarítás, fűszolgálat és főbb efféle. Adott öt forint foglalt, elkérte a kulcsot és tudatva a méltóságos asszonnyal, hogy holmiját másnap reggel fogják elhozni a szállodából, hol néhány napig lakott, hirtelen távozott.

A méltóságos asszony nagyot bámult a szobafogadás és idegen kulcsok elvitelének e szokatlan módjára és midőn Szabó már a lépcsőn volt, utána szolt:

— De uram, kilhez van tulajdonképen szerencsém.

— Nevem Szabó! — felelte barátom alulról, miközben eltűnt.

Midőn este a szokott gyűlhelyen elbeszélte barátainak, hogy mily „szép szobát” fogadott — mely közlést fönt említett pontossággal, minden hó elején ismételte — azok ingerkedve kérdezték, vajjon a legközelebbi hónapra is fogadott-e már szállást.

A társaság éjjel után egy óráig maradt együtt, aztán távoztak, s mivel Szabó legközelebb lakott, mindnyájan hazakísérték.

Midőn odaérték mindnyájan meglámulták, hogy a második emelet ablakai ki vannak világítva és az ablakoknál aggodalmas arczok mutatkoznak. Ekkor az egyik ablak kinyílt és az alullevők e szavakat hallották: „Ah, jönnek már a gazemberek!”

„Nevem Szabó!”

E szavakat rebegé a méltóságos asszony, midőn szobájába ment.

— Csodálatos ember! gondolá, kinek nem kell több egy percznél a szoba fogadására; semmit se néz meg jól, miután se tudakozódik, zsebrekérja a kulcsokat és távozik, mondván, hogy neve Szabó! No de, folytatá magában, mindenféle ember van a világon, aztán meg miért ne hívhatnák Szabónak?

Csak hogy ez a vígasz nem sokáig tartott. Legidősebb leánya a zenedéből jött haza, hol Wagner „Götterdämmerung”-ját énekelte. Az ének megörvívá embergyűlölvé tette. Mit a jövő zenéjének megboldogult szerzője vetett, azért szegény Szabó barátomnak kellett lakolnia. Alig tudta meg Ilona a történeteket, midőn legott meg volt győződve arról, hogy az a Szabó egy országos család.

— Miként tehetél ilyesmit kedves mamám! mondá Ilon. Nem emlékszel már mit beszélt Magvassyné, hogy miként járt barátnője ismerősének unokája? Ennél is szobát akart fogadni valaki. Mikor aztán magukra maradtak, torkon ragadta és megakartá rabolni. Hátha ez az, ki nálad szobát fogadott? A kulcsok nála vannak és éjjel majd megrabol.

E szavakra a gyanu hópelyhe leszállt a bizalom hegyének ormáról és mint a bizonyosság görgetege zuhant a völgybe, hogy agyonnyomja Szabót.

Mártha néni a méltóságos asszony testvérhuga, szellemes, bájos nő, ki életének legnagyobb részét Párisban tölté és a francia szellem és nyíltság mellett a tulzást is elsajátította. Mártha néni mondjuk, nagy szemeket meresztett a rejtélyes Szabó ügy hallatára

és azonnal kész volt a Ponson du Terrail-féle Rocambole.

Most már a „méltóságos asszonynak is eszébe jutott, hogy ez embernek, e Szabónak valóságos gyilkos tekintete volt, hogy oly sietséggel nyult a kulcsok után, miként azt csakis rabló teheti és végre, hogy e szavakat „nevem Szabó” bizonyos gunnyal ejtette ki.

A három nő tanácskozott, hogy mittevék legyenek.

Ily hangulatban találta őket a család régi barátja. hírlapíró, kinél szintén teljesedett az, mit főnebb a foglalkozás befolyásáról említettünk. Ennek mindig csak tollával volt dolga, órák hosszáig nézte tolla hegyét, minél fogva hajlandó volt minden dolgot hegyére állítani.

— Hogyan méltóságos asszonyom, ily ember fogad önnél szobát? És ily gyanu körülmények közt? Ez minden bizonynyal valamely betörő banda vezére, kinél kulcsai vannak, egy éjjelen mindent eltakarít innét. Itt azonnal intézkedni kell.

Intézkedtek.

A házmesterrel tudatták a dolgot, ki készséggel ajánkozott, hogy örködni fog és elcsipi a gazembert.

Meggyújtották valamennyi petroleum lámpát, hogy világos legyen, ha sötét és ne gyilkolhassa meg őket egymásután a sötétben.

Ekkor jött Szabó.

Midőn a „méltóságos” meglátták a számotagu társaságot, azt mondták egymásnak: „Ah! jönnek már a gazemberek!”

Szabó nagyot bámult, midőn a házmester bunkósbottal felfegyverkezve fogadta és lakásáig kísérte, a nélkül, hogy szolt volna.

— Barátságos, de nagyon félős emberek, gondolta magában, Mennyre aggódnak, hogy bajom ne essék.

A második emeleten mindnyájan sorfalat képeztek.

Némán, de félig ijedt, félig fenyegető arczal úgy, hogy valóságos vesszőt kelle futnia szobájáig. Szabó zavartan köszöntött.

Azonban alig lepte át szobája küszöbét, midőn az ajtót kívülről rázárták.

— Így ni, rablóvezér ur! — szoltak be a kulcslyukon, most foglyunk és ha erőszakosan akar szabadulni, golyót röpitünk agyába, tisztelt Szabó ur!

A selyemsimaságu Szabónak, ki oly bársonyos lágysággal akart az életen átsurranni, hideg veríték boritá homlokát.

Miféle emberek közé jutott!

Talán tébolydában fogadott szobát?

Kétségbeesetten nézett körül szobájában. Minden ingót kihordtak volt abból, csak a pamlagot hagyták ott. Erre lefeküdt Szabó barátom, hogy bevárja a reggelt.

Sulyos álmok gyötörték. Majd kényszerubbonyt érzett testén, majd cellában látta magát. Mint gyilkost fogták el, pedig nem gyilkolt, csupán „könyvelt”, De az mit se használt. A vérpadra hurczolták és lefejezték.

Feje lehullott a . . . padlóra. Fölébredt

A pamlagról esett le álmában. A nap sugarai elárasztották a szép nagy szobát és a méltóságos asszony állt előtte és zavartan mosolyogva adta tudtára hogy Szabó ur üzletéből a házi szolgálta elhozza holmiját. Azután őszintén elbeszélte ijedelmét és bocsánatot kért, amiért nem hitte, hogy Szabó a neve.

Magam vagyok oka, felelte Szabó barátom. Nevem oly közönséges, hogy azt nem mondani, hanem bizonyítani kell. Fölfogom ijedelmét.

Azóta a „méltóságos” mindent elkövetnek, hogy a Szabó név másodjának megkönnyítsék életét, a miért ártatlanul kellett szenvednie; és Szabó barátom nagyon jól érezheti magát náluk, mert már . . . öt hét óta lakik ott.

Felelős szerkesztő: Laptulajdonos és főszerkesztő
DEUTSCH ARTHUR. SZIKES ANTAL.

Hirdetmény.

Egy kétszobás lakás, mellék helyiségekkel együtt azonnal kiadó. Értekezhetni

DEUTSCH ARTHUR
városi mérnökkel.

Egy „Arióza” egészen új 16 drb. kottával jutányos áron eladó. A venni szándékozó értekezhetik a tulajdonos

Pető Istvánnai

Lakása: Dobosfy-féle házban.

A JPARO
COGNAC
Részvény Társaság
BUDAPESTI CÉG
KORONA COGNAC

ja az élelmiszerek egészségügyi szempontból való nemzetközi kiállításán a bíráló bizottságtól különös megemléstéssel a

nagy
diszoklevelet

kapta; oly kitüntetés, melyet kívül csak még egy francia ház mutathat fel, 999/C.

Kapható Szarvason: Réthy Sándor
fűszer csemege kereskedőnél.

Eszenciák

rum, cognac, mindenféle szesz italok asztali likőrök és különlegességek azonnali elhibázhatatlan elkészítésére a legkitünőbb minőségben szállítok.

Azonfelül ajánlok 80 fokú vegyileg tisztaszeneciát kellemes ízű borecetet és közönséges ecetek gyártásához. Leírások és használati utasítások ingyen mellékeltek.

Kiváló eredményért kezeskedek.

Árlapot bérmentve küldök.

Pollák Károly Fülöp.

Eszenciák-különlegességek gyára.

P r a g a.

Megbízható ügynökök kerestetnek.

1794/1893. tkv.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szarvasi kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a szarvasi takarékpénztár végrehajthatónak Sinkovicz János végrehajtást szenvedő elleni 50 frt és 35 frt tőke követelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a gyulai kir. törvszék (a szarvasi kir. jbiróság) területén levő Szarvason fekvő a szarvasi 455. sz. tkvben A I. rsz. 820-21 hrsz. a felvett 300 négyszög öl beltelekkel bíró háznak Sinkovicz Jánost illető fele részére külön valamint az ugyanazon tkvben A I. rsz. 11467/297 hrsz. a felvett 110 négyszög öl dinnye földre utobbira egészben szinte külön az árverést 400 frt és 9 frt-ban ezennel megállapított kikiáltási árban elerdelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1893. évi Deczember hó 29-ik napján d. e. 10 órakor a

szarvasi kir. jbiróság telekkönyvi helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 %-át vagyis a félházra 40 frtot a dinnye földre 90 krt készpénben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1. és 3333 sz. a. kell igazságügy miniszteri rendelet 8 §-ában kijelölt ovadék képes érték papírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170 §-a értelmében, a bánat pénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. jbiróság mint tkvi hatóság.

Szarvas, 1893, okt. 7.

KONTUR JÓZSEF
kir. járásbíró.

SZIKES ANTAL könyvnyomdája

S Z A R V A S O N.

ELVÁLLAL MINDEN A KÖN - VNYOMDÁSZAT KÖRÉBE VÁGÓ MUNKÁKAT, ÚGYMINT

DISZES SZÁMLÁK, JEGYZÉKEK ÉS TUDÓSÍTÓ LEVELEK,

ELJEGYZÉSI ÉS ESKETÉSI KÁRTYÁK IZLÉSES MEGHIVÓK ÉS TÁNCZRENDEK SZINES NYOMÁS VAGY ARANYOZÁSSAL

ÉTLAPOK, VÁROSI ÉSKÖZSÉGIHIVATALOS NYOMTATVÁNYOK,

JEGYZÉKEK CZIM-, ASZTALI- és NÉVJEGYEK, GYÁSZLAPOK KIMUTATÁSOK IDŐSZAKI IRATOK stb.